

Rehabilitace zámeckého parku ve Ctěnicích

Tomáš Jiránek, David Prudík

Park ve Ctěnicích byl po 40 letech „péče“ státního statku zdevastovaný, neudržovaný a zarostlý nálety, základní členění však zůstalo zachováno. Park, rozdělený protékajícím potokem na dvě odlišné části, byl na severní straně plochý se zachovalou, v ose probíhající jabloňovou alejí, na straně jižní zalesněný v dramaticky stoupajícím terénu. Tento kontrast formální jednoduchosti „francouzské zahrady“ s přírodně-krajinářskou partií „anglické zahrady“ jsme se snažili zachovat a zvýraznit. V severovýchodní části je pak park doplněn zahradnictvím a servisním zázemím. Celý parkový areál je obehnan původní ohradní zdí.

Název: Rehabilitace zámeckého parku ve Ctěnicích
Klient: Pražská informační služba
Autoři: Tomáš Jiránek, David Prudík
Spoluautoři: Vlastimil Koupal, Adéla Jiránková
Generální projektant a koordinátor stavby: ZAHRADA NAD METUJÍ, s. r. o.
Náklady: 17 mil. Kč
Realizace: 2003–2006

Francouzská zahrada

Osově je vytyčena původní jabloňovou alejí. Podél ní jsou ponechány louky ohraničené javorovým stromořadím na severu a původními stromy podél potoka na jihu. Formální zahrada je terasou vyvýšenou nad údolnicí potoka, podpořena stávající terénní hranou, na jejímž konci stojí altán. Cestní síť je ortogonální. Průhled alejí i loukami je zakončen výsadbou jabloňového bosquetu,

8 x 8 starých odrůd jabloní vysazených v pravidelném čtvercovém rastru na krátký spon, aby se koruny setkaly a vytvořily nízkou podchodnou klenbu. Bosquet nabízí návštěvníkům oproti otevřeným loukám prostor uzavřený. Prostor je doplněn altánem, kamenným a dřevěnými můstkami přes potok a mobiliářem. Tyto prvky jsou navrženy ve stylu, který balancuje na hraně mezi romantickým a současným. Kamenný můstek je z pohledového betonu a zvnějšku vyplněn řádkovým obkladem z pískovce, zábradlí je z dubových latí. Altán tvoří abstraktní bílá krychle na betonovém soklu položená do zeleně trávníku s rohy armovanými žardinierami a podlahou z dubových špalíků. Altán, dřevěné můstky, lávka a lavice jsou konstrukčně řešeny jako různé sestavy trámů, prken a latí, jsou mořeny na bílo pro zmírnění romantičnosti dřeva a upomenutí na formální podstatu této části parku.

Dílo oceněné Grand Prix ARCHITEKTŮ 2007 České komory architektů a Obce architektů

Ing. et Ing. **Tomáš Jiránek** (1970) autorizovaný krajinářský architekt, ředitel společnosti ZAHRADA NAD METUJÍ s. r. o.

Ing. arch. **David Prudík** (1968) autorizovaný architekt

SNÍMKY: Tomáš Jiránek, Ota Nepilý

Jabloňová alej z poloviny 20. století ve Francouzské zahradě

Listnatý lesík s podrostem břečtanu

Cesta od zámku

Most přes Ctěnický potok

Dubový mostek přes Ctěnický potok

Anglická zahrada

Rozkládá se v těsném okolí zámku a po celé délce parku směrem k Ctěnickému rybníku na pravé straně Ctěnického potoka a má se k zahradě francouzské jako svět za zrcadlem. Jako „zrcadlo“ slouží jezírko v těžišti parku, na hladině se vždy zrcadlí druhá tvář parku. V blízkosti zámku se anglická zahrada projevuje nahodile rozmístěnými stromy a skupinkami stromů v ploše trávníku, v postupu parkem podél pravého břehu potoka se však její dramaticčnost zvyšuje spádováním terénu, břečtanovým kobercem, skalními výběžky a končí průhledem na rybník za ohradní zdi parku. Tato část parku je navíc doplněna původními romantickými prvky, budovou zámku, vodním příkopem, v pískovcovém masivu vyhloubenou grottou poustevníka, studánkou pod svahem. Organickou součástí je i vlastní potoční niva s jejími břehovými porosty olší a vrb.

Zahradnictví

Areal zahradnictví je navržen jako park v parku. Přináší do zámeckého parku dnes sestávajícího z části romantické a ortogonální novou kvalitu koncipovaného, neortogonálního, organického prostoru. Upomíná na zámeckou kuchyňskou či zelinářskou zahradu a vinice kolem Ctěnic v 16. století.

Dům Zmije

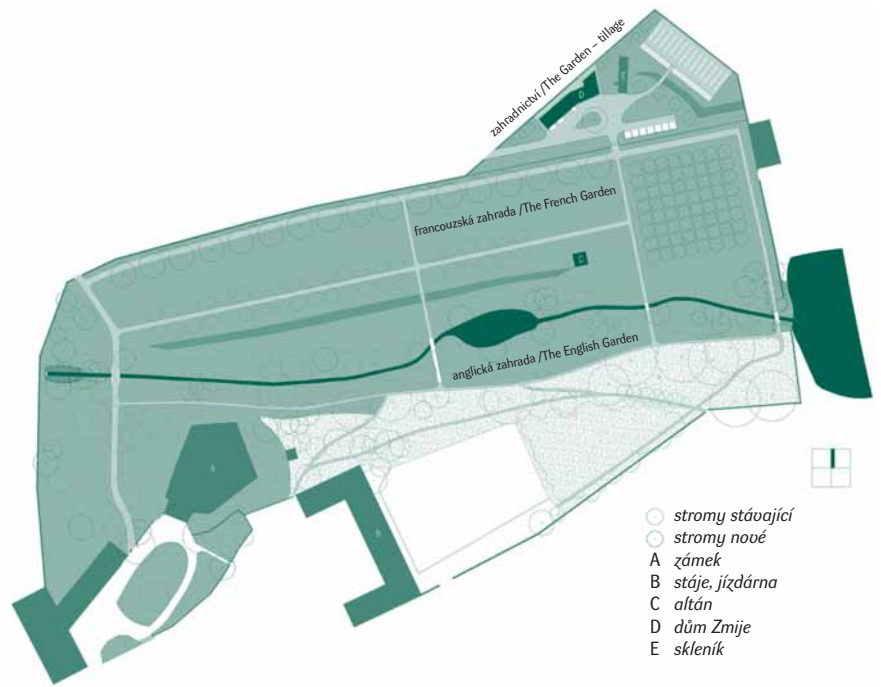
Nový objekt obslužného zázemí – dům Zmije – je umístěn na pozemku podél severozápadní ohradní zdi, navržen je jako lehká dřevostavba opláštěná prkny naležato pokládanými na opeření. Nacházejí se v něm šatny a sklady nutné pro provoz zahradnictví. Je zalomen tak, aby vstupem byl orientován ve stejné vzdálenosti od osy průhledu jako vstup do stávajícího skleníku. Takto vytvořený nástupní prostor při vstupu z parku je z druhé strany ohraničen ovocnými stromy (třešněmi) ve stejném tvaru symetricky od osy průhledu. Před domem a stávajícím skleníkem je obslužná zpevněná plocha. V těžišti otáčení obslužné dopravy je vysazen strom (jerlín japonský). Vjezd do zahradnictví je prolomen do ohradní zdi jako pokračování obslužné komunikace vedoucí podél severní ohradní zdi parku. Pozemek se rozkládá na dvou úrovních, v nižší z nich je umístěn nový dům, vstup do stávajícího skleníku, rezerva pro záhony a zpevněná plocha navazující na nový obslužný vjezd do zahradnictví. Z této nižší úrovně je betonovými jezdeckými schody zajištěn přístup na vyšší úroveň, na níž jsou rozmístěny záhony a vinice při severovýchodní ohradní zdi. Podél severozápadní ohradní zdi je vysazena řada stromů (broskvoně) v těsném sponu (4,5 m) tvořících pozadí obou staveb, stávajícího skleníku a objektu obslužného zázemí.

Ctěnický zámek z parku

Altán

Láoka mokřadem s mostkem přes Ctěnický potok

Dům Zmije

Rybíník na Ctěnickém potoce s altánem